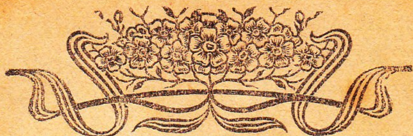
cu mânie de dreptul judecător, la înfricoşata judecată, unde nu mai este nici milă nici ertare, ci hotărâre groaznică asupra păcătoşilor şi osândire veşnică. De care pre noi pre toţi să ne izbăvească Prea Milostivul Dumnezeu, luminându-ne în sfânta credinţă şi mărturisirea păcatelor prin pocăinţă, cu toată slobozenia inimii şi smerita cugetare.

Iar darul lui Dumnezeu şi marea Mila S'a să fie cu Voi cu toţi.

Smeritul între Ieromonahi,
Antipa Duhovnicul

SFATUIRE

CĂTRE CEL CE

VOEŞTE SĂ SE MĂRTURISEASCĂ

Toţi cei ce am primit taina sfântului Botez, şi ne numim creştini, ne-am spălat prin botez de strămoşescul păcat, şi ne-am făcut fii (după dar) lui Iisus Hristos. Am lepădat pre satana şi toate răutăţile lui; şi iarăşi toţi suntem supuşi neputinţelor, patimelor, alunecări-

lor în păcate şi în nelegiuiri. De aceia toţi, câţi în Hristos v'aţi botezat, de obşte bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, mireni şi călugări, bogaţi şi săraci, Impăraţi şi Domni, cunoaştem fără îndoială şi ştim că toţi suntem leproşiaţi cu felurimi de păcate. Aşa dar, trebue să mergem ca la Iordan cu Neeman Sirianul şi la scăldătoarea Oilor ca bolnavul cel de la Evanghelie, carele zicea către Iisus Hristos: Doamne om nu am. Deci şi noi îndată degrab să alergăm la Duhovniceştii noştrii părinţi, să mărturisim prin graiu tot ori-ce am păcătuit ca să luăm de la ei ertare şi canonisirile, potrivit

după canoanele Bisericii răsăritului, prin care ne spălăm întinăciunea păcatelor noastre.

CAP. I.

Cum se cuvine cine-va mai înainte să se gătească când va să se mărturiseacsă.

Frate al meu păcătosule (ca şi mine), această mai înainte gătire se cuvine să aibi, când vrei să te pocăeşti şi să te mărturiseşti. Să ştii întâiu, că pocăinţa, după cum zice Dumnezeescul Ioan Damaschin (Cartea 2, Cap. 47), „este o întoarcere de la acea afară de fire la cea după fire şi dela diavolul către Dumnezeu, care se

face cu osteneală şi cu nevoință.“ Deci şi tu, o iubite al meu, de voeşti să te pocăeşti precum se cuvine, eşti dator să laşi pe diavolul şi pre lucrurile cele diavoleşti ale lui, şi să te întorci către Dumnezeu şi către petrecerea cea după Dumnezeu. Să laşi păcatul care este afară de fire şi să te întorci la fapta cea bună, care este cea după fire. Să urăşti răutatea atât de mult, în cât să poţi zice şi tu ca David: „Nedreptatea am urît şi m'am scârbit“ (Psalm 118). Din protivă să iubeşti binele şi poruncile lui Dumnezeu atât de mult, în cât să zici cu dânsul: „Iar legea ta am iubit“; şi iarăşi:

„Pentru aceasta am iubit poruncile tale mai mult decât aurul şi topazia“ (Psalm 126). In scurt, te sfătuieşte Duhul cel Sfânt prin înţeleptul Sirah, care este pocăinţa cea adevărată, aşa zicând: „Intoarcete către „Domnul şi părăseşte păcatele; „întoarcete către cel Înalt şi „te întoarce de la nedreptate „şi foarte urăşte lucrarea cea „rea“ (17, 19, 25).

Câte sunt părţile pocăinţii.

Să ştii a doua, că părţile pocăinţei sunt patru: înfrângerea (zdrobirea), mărturisirea, facerea canonului şi deslegarea păcatului, carea se face de Darul sfântului Duh prin Duhovnic,

carea și chee se numește și mai cu de-adinsul aceasta ține: Taina pocăinței.

Ce este înfrângerea

Infrângerea este un necaz și o durere desăvârșit a inimei, care se face, pentru că omul cu păcatele sale, a întristat pre Dumnezeu și a călcat Dumnezeească legea lui. Această durere nu stă numai în simțire, adică întru suspine și lacrimi, ci mai cu deadinsul stă întru a urî păcatul, voința cea din lăuntru a omului, și a nu voi să'l mai facă nici odinioară.

Insemnează și aceasta, că durerea și înfrângerea inimei, este după cum zice Coresie,

alcătuitoare a pocăinței. In câtă vreme se află în inimă, este și omul întru pocăință; iar îndată ce va lipsi durerea aceasta din Inimă, lipsește și omul de la pocăință. Care va să zică durerea și zdrobirea, se cuvine să se afle tot-d'auna în inima celui ce se pocăește, și numai așa este pocăința lui adevărată. Insă această înfrângere a inimei este a celor ce sunt desăvârșit și fii, pentru că se pricinuește din singură dragostea cea către Dumnezeu, adică se pocăește un fiu numai pentru că a mâhnit pre tatăl său, iar nu pentru că va să se lipsească de moștenirea părintească sau va să se gonească din casa tatălui său.

Mărturisirea se cuvine să se facă la cei mai iscusiţi Duhovnici.

Intâiu, cercetează şi te înştiinţează, care este cel mai iscusit Duhovnic de cât toţi; pentru că zice Marele Vasilie (hotărârea prescurt 229). Precum patimile şi ranele trupului, nu le arată oamenii la fiecine, ci numai la cei iscusiţi doctori, cari ştiu să le vindece aşa şi păcatele se cuvine să se arate, nu la cel ce s'ar întâmpla, ci la cei cari pot să le tămăduiască.

CAP. II.

Cum să cuvine să se mărturisească păcătosul.

După ce vei socoti într'acest chip păcatele tale şi mai înainte te vei găti cu zdrobire la aceasta şi cu părere de rău atuncea mergi la Duhovnicul cel iscusit precum am zis.

De ştii carte, însemnează păcatele tale şi pre hârtie, pentru ca să nu uiţi.

De va fi departe locuinţa Duhovnicului, nu te lenevi, precum nu te leneveşti să mergi şi la doctor iscusit pentru boala trupească, când este departe.

Zi şi tu ca fiul cel curvar: „Sculându-mă, mă voiu duce la tatăl meu“.

Viind la dânsul; când acela îţi va zice să'ţi mărturiseşti păcatele înaintea Stăpânului Hristos, atuncia tu îngenunchind înaintea Sfintei Icoanei Lui zi: „Părinte, greşitam la ceriu şi înaintea Ta şi nu sunt vrednic să mă numesc fiul Tău! Iată astă-zi, Părinte, prin duhovnicul meu acesta, mă voiu mărturisi Ţie, întru dreptatea inimei“. Şi să începi a te mărturisi.

Să cuvine să ştii tu şi aceasta, că de nu vei face cuviincioasa cercetare a păcatelor tale mai înainte de a te mărturisi, câte păcate vei uita, şi

nu le vei mărturisi, sunt neiertate; pentru că uitarea aceasta s'a făcut de voe dela sineţi, putând să'ţi aduci aminte de dânsele cu cercetarea şi nu o ai făcut. Dar de vei face cercetarea cea cuviincioasă şi se va întâmpla să uiţi vreun păcat, ca un om ce eşti uitător, acest fel de păcat zic oarecarii, că se iartă împreună cu celel'alte păcate pre care le'ai mărturisit, pentru că uitarea aceasta nu este de voe, ci fără de voe. Daca după mărturisire îţi vei aduce aminte, trebue iarăşi să mergi la Duhovnic şi să mărturiseşti şi pre acel păcat. de care ţi-ai adus aminte.

Mărturisirea se cuvine să se facă cu umilință

Se cuvine să te mărturisești cu umilință și zdrobire a inimei, precum își mărturisea curva păcatele sale, precum Hananianca, și precum vameșul se ruga, pentru ca să primească Dumnezeu mărturisirea ta și să'ți dea ertare păcatelor tale, căci, „inima zdrobită și smerită, Dumnezeu nu o va urgisi".

Această umiliință se cuvine să o arăți încă și când te mustră duhovnicul pentru vrun păcat al tău, tăcând și nemâniindu-te, nici batjocorind cuvintele lui, ci primind mustrarea cu bu-

curie, ca și când ți-ar fi făcut-o aceasta Insuși Dumnezeu. Ce zic: să o primești cu bucurie? De este cu putință, să cuvine, ca un osândit să te pleci la pământ și să uzi picioarele lui cu lacrămile tale, precum te sfătuește Sf. Ioan scărarul, zicând: Făte și cu năravul și cu gândul, ca un osândit la mărturisirea ta, în pământ căutând, și de este și cu putință și piciarele doctorului, ca pre ale lui Hristos, cu lacrimi udându-le" (Cuvânt 4).

Mărturisirea se cuvine să nu fie prihănitoare

Se cuvine să nu prihănești pe unul sau pre altul, când te

mărturiseşti, puind înainte, că aceştia s'au făcut pricină ca să păcătueşti, precum şi Adam a pricinuit pre Eva şi Eva pre şarpe. Să nu faci aceasta, ci numai şi numai pre sine-ţi să te prihăneşti", şi pre voinţa ta cea rea: „de voieşti să prihăneşti, pre sine'ţi te prihăneşte", zice dumnezeescul Gură de Aur (Văroava 51 la Mateiu), şi Pildele: „Dreptul lui 'şi este prihănitor" (18, 17). Lui îşi zice, şi nu altora, pentru ca nu, în loc căutând să împuţinezi cu mărturisirea păcatelor tale, să le înmulţeşti adăogând şi osândirea. Iar ce să zici la Duhovnic, te sfătueşte Ioan scărarul (cuvânt 4):

„Spune nu te ruşina: a mea „este umflătura, părinte; a mea „este rana; dintru a mea le„nevire s'a făcut, iar nu din„tru a altuia; nimenea nu este „pricinuitor al aceştia: nici „om, nici duh, nici trup, nici „altul care-va ci numai lenevi„rea mea".

Mai înainte de a merge la Duhovnic să faci mărturisirea ta, zi cu umilinţă rugăciunea aceasta

Doamne Dumnezeul nostru, cel bogat întru milă şi necuprins întru îndurări, carele singur eşti din fire fără de păcat şi pentru noi, fără de păcat te-ai făcut om, ascultă în ceasul acesta, ascultă du-

reroasă a mea rugăciune, că sărac şi lipsit sunt eu de fapte bune, şi inima mea s'a turburat întru mine; că tu, Doamne, Inaltule, Impărate al cerului şi al pământului, ştii că toată tinereţea mea în păcate o am cheltuit, şi umblând dupre poftele trupului meu, m'am făcut cu totul bucurie dracilor, cu totul am urmat diavolului, tăvălindu-mă totd'auna în noroiul poftelor. Că întunecându-mi-se gândul din copilărie şi până acum, nici odată nu am voit să fac voia ta cea sfântă, ci cu totul robindu-mă de poftele care mă încungiură m'am făcut râs şi batjocură dracilor, nici decum în minte

socotind, că nesuferită este urgia îngrozirei tale ceii asupra păcătoşilor, şi gătită fiind gheenea focului. Şi dintru aceastä pricină întru desnădăjduire căzând, şi nici decum întru simţire de întoarcere viind pustiu şi gol de dragostea cea dela tine m'am făcut. Că ce fel de păcat nu am făcut? Ce lucru drăcesc nu am lucrat? Ce faptă grozavă şi înverşunată nu am săvârşit cu covârşire şi cu sârguinţă? Mintea cu totul mi-am întinat, prin cugete trupeşti; trupul mi-am spurcat, prin amestecări; duhul cu totul mi l'am pângărit cu învoirea spre păcat. Toate mădulările ticălosului meu trup,

a lucra și a sluji la păcate le-am pornit. Și cine dar nu mă va plânge pre mine ticălosul? Cine nu mă va tângui pre mine osânditul? Pentru-că eu singur Stăpâne, mânia ta o am întărâtat, eu singur urgia ta asupra mea o am ațâțat, eu singur răutatea înaintea ta am făcut întrecând și covârșind pre toți cei din veac păcătoși, fără de asemănare păcătuind, și fără de ertare. Ci de vreme ce ești mult milostiv, și mult îndurat, Iubitorule de oameni, și aștepți întoarcerea oamenilor, iată și eu mă arunc pre sine-mi înaintea înfricoșatului și nesuferitului tău divan, și că și cum m'aș atinge de

prea curatele tale picioare, dintru adâncul sufletului strig ție: milostivește te Doamne, iartă-mă, îndurăte, ajută neputințele mele; pleacă-te nedumerirei mele, ia aminte la rugăciunea mea, și lacrimile mele să nu le treci. Primește-mă pre mine, cela ce mă pocăesc, și rătăcit fiind întoarce-mă, și întorcându-mă îmbrățișază-mă și mă eartă, căci mă rog. Pentru că nu ai pus pocăință drepților, nu ai pus ertare celor ce nu greșesc ci ai pus pocăință asupra mea păcătosului, întru acela care spre întărâtarea ta, am lucrat, Gol și descoperit stau înaintea ta, cunoscătorule de inimi Doamne,

mărturisindu-mi păcatele mele, pentru că nu pot să caut și să văd înălțimea cerului fiind împilat de greutatea păcatelor mele. Deci luminează-mi ochii inimii mele și dă-mi mie umilință spre pocăință și zdrobire de inimă spre îndreptare, ca cu bună nădejde și cu adevărată deplin adeverire să merg la lumea cea de acolo, lăudând și binecuvântând tot-deauna prea sfânt numele tău: al Tatălui și al Fiului, și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, amin.

Apoi mergând la Duhovnic stând în genuchi, citește una din aceste 2 mărturisiri, și în punctele unde ești mai mult vinovat, oprește-te și spune mai lămurit.

Mărturisire către Duhovnicescul Părinte cu care însuși Sfântul Dimitrie Mitropolitul Rostovului se mărturisea

Mărturisesc Domnului Dumnezeului Atotțiitorului carele este în Sfânta Treime slăvit și închinat, Tatălui și Fiului, și Sfântului Duh. Și prea bine cuvântatei și pururea fecioarei Născătoarei de Dumnezeu Maria, și tuturor puterilor cerești

şi tuturor sfinţilor, şi Sfinţiei Tale Cinstite Părinte, toate păcatele mele câte rău am făcut, şi am greşit fără de număr şi am mâniat pre Domnul Dumnezeul meu, în toate zilele vieţii mele, şi în ziua de astăzi, şi ceasul. Cu gândul, cu cuvântul, şi cu lucrul. Că în păcate m'am zemislit, în păcate m'am născut, în păcate m'am crescut, şi în păcate până în ziua de astăzi, şi ceasul am vieţuit. Asemenea mărturisesc, că foarte am greşit, cu mândria, cu slava deşeartă, cu zavistia, cu urîciunea, cu iubirea de argint, (cu nedreapta ocârmuire a averii Bisericeşti), cu nemilostivirea, cu mânia, cu somnul, şi

cu lenevirea, cu înbuibarea pântecelui, cu întunecarea drăcească în gânduri necurate, cu pofte de tot felul de curvie, şi cu osândirea. N'am cinstit zilele sfinte, n'am umblat la Biserică, (n'am dat pildă bună supuşilor mei), am jurat pe ne adevăr. In Biserică am stătut cu ne luare aminte la cele ce se cetesc şi să cântă şi mai 'nainte de vreme am eşit din Biserică; m'am împărtăşit cu nevrednicie cu Sfintele Taine, n'am păzit sfintele posturi, am greşit cu voe, şi fără de voe, cu sufletul şi cu trupul, şi cu toate simţirile mele cele sufleteşti şi cele trupeşti; şi fiindcă în toate fără de legile am

petrecut, și câte slăbiciunea omenească va putea greși înaintea Domnului eu am greșit, și vinovat sunt înaintea lui Dumnezeu, întru toate păcatele mele cele fără de număr, câte am mărturisit și câte am uitat, pentru toate acestea mă căesc, și îmi pare rău, și cu sfărâmarea inimii, mă rog Stăpânei mele, prea Sfintei și prea bine-cuvântatei Născătoarei de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria, și tuturor puterilor cerești, și tuturor sfinților, și sfinției tale Cinstite părinte, să-mi fiți marturi în ziua judecății împrotiva diavolului vrăjmaș, și pizmătarețul neamului omenesc, și

să vă rugați pentru mine păcătosul, Domnului Dumnezeului meu. Și te rog cinstite părinte ca cela ce ai putere dată ție dela Hristos Dumnezeul nostru, ca să deslegi și să erți, și să lași păcatele celor ce se mărturisesc, desleagă-mă și pre mine de toate câte am mărturisit, și pre mine câte am uitat, să mă curățești de toate păcatele și să mă erți, și canon să'mi rânduești că cu adevărat foarte mă căesc și mă voi căi, și de acum înainte cu ajutorul lui Dumnezeu, pre cât voi putea mă voiu păzi. Iartă-mă cinstite părinte și mă bine-cuvintează, și te roagă pentru mine păcătosul.

Mărturisirea către Duhovnic după rânduiala Sfântului Munte Athos

Mărturisesc Domnului Dumnezeului meu A-tot-ţiitorului, Celui în Sfânta Treime slăvit şi închinat; Părintelui şi Fiului şi Sfântului Duh şi Stăpânei mele prea Bine-cuvântatei Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria; tuturor Puterilor cereşti şi sfinţiei Tale Cinstite Părinte, toate păcatele mele, câte am făcut din copilărie până astăzi, şi dela mărturisirea mea cea mai de pe urmă, cu umilinţă le mărturisesc:

Că multe răutăţi am făcut,

greşind fără de număr. Că în păcate m'am zemislit, şi în păcate m'am născut, în păcate am crescut şi în păcate până în ziua şi ceasul de acum am vieţuit.

Că voia lui Dumnezeu şi sfintele lui porunci, niciodată n'am păzit; nici frica şi dragostea Lui mai înainte de toate, n'am cinstit.

Că în noroiul poftelor dulceţelor trupeşti şi în grijile vieţei fiind cufundat, cu totul m'am întunecat la minte, ticălosul şi nebuneşte întru cunoştinţă am păcătuit; de unde rob şi locaş patimilor m'am făcut şi din răul obiceiu, în răutăţi şi în toate voile mele din ti-

nerețe am urmat. Și așa cu lenevire și cu multă nesimțire, până acum petrec, făcându-mă cu totul bucurie dracilor.

In viața mea, faptă bună s'au pocăință adevărată cu lacrimi de umilință, nici-de-cum n'am arătat, și în tot ceasul de a greși nu încetez.

Că ce fel de păcate nu am făcut?

Ce lucru drăcesc nu am lùcrat?

Ce faptă grozavă și înverșunată nu am săvârșit, cu covârșire și cu sârguință, întru arătare și întru ascuns, cu voie și fără de voie, în știință și întru neștiință; cu lucrul, cu cuvântul, cu gândul, cu mintea și cu toate simțirile

mele cele sufletești și trupești.

Știința despre Dumnezeu și despre Sfinția Ta duhovnicescul meu Părinte și despre aproapele, nu o am păzit curată, și când stau la rugăciune și la canon, mă cuprind de lenevire, și nu mă rog cu tresvire și cu evlavie adevărată, ci în gânduri necuvioase și în griji lumești și deșarte mă răspândesc. Pravila și canonul cel rânduit nu le împlinesc cum se cuvine nici la timpul rânduit le săvârșesc. Sărbătorile nu le-am cinstit cum se cade. La biserică nu urmez regulat. Și în biserică fiind, nu stau cu frica lui Dumnezeu și cu luare aminte la pravilă, sau cu rugă-

ciunea în minte, ci mă răspândesc cu gândul, şi dormitez întru nepăsare şi fără mustrare de ştiinţă. Sunt stăpânit de iubirea de sine-mi şi de tot felul de dulceţi: de odihnă şi voia trupului; de nebuna împătimire, şi de tot felul de iscodiri şi necurăţii. Păcate multe şi nelegiuiri cu ne oprire săvârşesc.

Cu lăcomia pântecului şi ne-înfrânarea, în toate zilele ne-săţios şi cu prea saţiu mâncând şi bând, fără de vreme şi fără rânduială, la arătare şi într'ascuns, masa de obşte nepăzind, şi în beţie petrecând.

Cu multă trândăvie şi somn peste măsură, cu ne-curate năluciri şi întinăciuni în somn. Cu multă întunecare drăcească petrec în gânduri necurate şi în tot felul de curvie şi înverşunări şi toate simţirile mele sufleteşti şi trupeşti mi le-am împuţit cu reaua mea voinţă. Mă laud în mine şi cu gura, mândrindu-mă sufleteşte şi trupeşte, îndulcindu-mă de slava deşartă şi mâniind pre Dumnezeu; Cu părerea de sine-mi că sunt ceva, cu înalta cugetare şi cu îngânfarea. Cu iubirea de argint şi cu toată agoniseala de prisos, de îmbrăcăminte şi alte lucruri nefolositoare; cu scumpetea, cu silnicia, cu hrăpirea, cu nemilostivirea şi cu ne-îndurarea şi

când făgăduesc a da ceva sau a face bine, nu împlinesc. Cu fățărnicia și cu vicleșugul, amăgind pre alții; cu nedreptatea, cu pâra și cu minciuna, cu mânia și cu iuțimea, cu clevetirea, cu pisma și cu urîciunea, cu silnicia și cu răsplătirea de rău cu defăimarea și cu a lua în râs pe alții; cu nesupunerea, cu cârtirea și cu nerăbdarea. Cu vorbe deșarte, cu glume și cu râs, cu limbuția, cu furtișagul și cu îndoirea în suflet și în gând, cu hula și cu necredința. Sunt cu nemulțumire pentru facerea de bine către Dumnezeu și către oameni. Am osândit, am pârît, am ocărît, am blestemat, am urît pe

aproapele meu, am zavistuit, am ținut minte răul, am mințit, am fost martur mincinos, am jurat strâmb, și am pus pe alții să jure. Sunt urîtor de frați, ocărăsc fără de rușine, țiu minte răul și caut să-mi răsbun, am împietrire de inimă. M'am împins de mânie și de urîciune, și cu toată răutatea sufletească și trupească. Certându-mă cu alții cu vină și fără vină am ocărît, am îmbrâncit, am bătut, am lovit și sânge am făcut, și apoi n'am căutat să fac pace și să cer ertăciune, ci plin de urîciune și cu împetrire de inimă petrec neertat. Am spus cuvinte de rușine și spurcate, și am

pricinuit sminteli și poticniri. Mi-am spurcat ochii cu privirea fețelor de sminteală și a părților celor ascunse, privind și pipăind fără de rușine. Am curvit cu mintea, cu inima și cu sufletul și m'am spurcat cu poftele și cu învoirea. M'am înfrumusețat și m'am împodobit, că să fac ochilor streini plăcere spre sminteală. M'am fățărnicit și m'am lăudat, ca să fiu numit și cinstit între oameni. Am înșelat, camătă am luat, pe săraci nu i-am miluit, pe bolnavi nu i-am căutat și cu vicleșug m'am purtat; pe cei scârbiți nu i-am mângâiat nici i-am împăcat. M'am arătat nemulțumitor către făcă-

torii mei de bine; n'am inimă dreaptă către frați și către cei mai mari; am făcut răutate și vicleșug. De câte ori am mărturisit sfinții Tale păcatele și neputințele mele, nu le-am mărturisit curat, cu frica lui Dumnezeu și cu zdrobire sufletească, rușinându-mă am ocolit pricinele păcatului, ca să nu știi toate ale mele cum le-am făcut. Canonul ce mi l'ai dat nu l'am împlinit cum se cade și porunca sființii Tale nu o am păzit.

Făgăduințele Sfântului Botez și ale Dumnezeescului și Ingerescului chip Monahicesc, curate nu le-am păzit. Greșesc în toate zilele și în tot momen-

tul, noaptea și ziua, de față și întru ascuns, smintindu-mă și smintind pe alții, cu vederea, cu auzirea, cu mirosirea, cu gustul și cu pipăirea; cu neînfrânarea ochilor, și a limbii și cu toate simțirile mele sufletești și trupești, și fac intrigă între frați. Și fiind-că în toate fără de legile am petrecut și cât e slăbiciunea omului va putea greși, eu am greșit înaintea lui Dumnezeu, și sunt vinovat întru toate păcatele fără de număr, pe care le-am mărturisit și câte am mai și uitat. Pentru toate acestea mă căesc și îmi pare rău, și cu sfărâmarea inimei, mă rog prea sfintei și prea binecuvântatei stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria, tuturor puterilor cerești și tuturor sfinților; Și sfinții Tale Cinstite Părinte, să-mi fiți martori în ziua judecății, împotriva vrăjmașului meu diavol, că toate acestea le-am mărturisit și canon pentru ele am primit, și te roagă lui Dumnezeu pentru mântuirea și îndreptarea mea, că mă făgăduesc să pui început bun.

Cercetează-te omule de ai greşit şi din acestea mai jos notate

Spunele fără sfială şi fără ruşine Duhovnicului, om ca şi tine pătimaş.

De ai curvit. De ai prea curvit. Sau cu dobitoace ai curvit; sau cu bărbat ori cu copii ai făcut sodomie; sau cu femeia ta peste fire. Sau malachie de ai făcut singur sau cu altul. De ai făcut vărsare de sânge, sau ai şi omorît. De ai furat sau morminte ai prădat. De ai înşelat şi pe strâmb ai jurat, sau pe altul ai pus să jure. De ai vândut scump şi cu nemilostivire, sau dobândă ai luat. De ai oprit leafa slugilor

sau lucrătorilor, ori nu le-ai plătit drept. De ai lucrat cu vicleşug ori fals sau cu lenevire. De înjuri de cele sfinte, sau huleşti pe Dumnezeu, pe Sfinţi sau credinţa ortodoxă. De drăcueşti pe oameni sau dobitoacele. De nu posteşti cele 4 posturi de peste an, sau Miercurea şi Vinerea. De mănânci sânge de dobitoc înjunghiat. De lucrezi Duminica şi sărbătoarea. De ţii zilele cele băbeşti, care sunt sărbători drăceşti rămase de la închinătorii de idoli şi de la ovrei.

De te blestemi pe sineşi sau pe alţii. De te-ai lepădat de credinţă, care să nu fie. De ai fost la vrăjitoare, descân-

tătoare, ori ghicitoare, sau însuţi faci acestea; de faci spiritism singur sau ei parte cu cei cari fac acestea, care vorbesc cu dracii. De te certi cu femeia în casă sau cu copiii şi de'i baţi, care este stricarea casei.

De te îmbeţi, sau te ţii de beţie şi de certuri, de hoţii şi de curvii.

De pui lăutarii să-ţi cânte, sau de cânţi singur din gură ori cu cimpoiul, cu vioara sau fluerul, ori cu alt-ceva. De joci la horă, sau la baluri, sau în cărţi; sau cântaţi de amor; că toate acestea sunt petreceri ale închinătorilor de idoli.

De citeşti Romanuri sau alte

cărţi stricătoare de suflet şi îndemnătoare la pofte curveşti sau alte necuviinţe.

De te-ai unit cu societăţile sau cu eretici şi Adventiştii şi alte adunări cari sfătuesc în contra religiunei şi a lui Dumnezeu, că este cea mai mare fără de lege şi ca o lepădare de credinţă să socoteşte. Şi ori-ce alt ţi se va mai întâmpla, mărturiseşte toate duhovnicului, şi cum îl va lumina Dumnezeu te va povăţui la calea mântuirii.

DUPĂ MĂRTURISIRE

Mergând acasă, zi rugăciunea aceasta înaintea Sf. Icoane

Mulţumesc ţie, Doamne Dumnezeul nostru, pentru toate ale tale faceri de bine, cari ai făcut nouă nevrednicilor, din vârsta cea dintâiu, până întru aceasta de acum, pentru cele ce ştim şi care nu ştim, pentru cele arătate şi pentru cele ne arătate, ce s'au făcut cu lucrul şi cu cuvântul.

Cela ce ne-ai iubit pre noi atâta, cât şi pre singur Unul născut Fiul Tău l'ai dat pentru noi; învredniceşte-ne şi pre noi să ne facem vrednici dragostei Tale. Dă-ne, întru cu-

vântul Tău înţelepciune, şi întru frica Ta însuflă tărie cu puterea cea de la tine.

Şi ori-ce am greşit, cu voe sau fără de voe, iartă-ne şi nu le socoti. Şi păzeşte sufletul nostru sfânt, şi'l pune pre el înaintea divanului Tău, având ştiinţă curată şi sfârşit vrednic iubirei tale de oameni. Şi'ţi adu aminte, Doamne de toţi cei ce cheamă întru adevăr numele Tău. Aduţi aminte de toţi cei ce ne vor nouă binele, şi de cei ce ne vor răul, căci toţi suntem oameni, şi îndeşărt este tot omul. Pentru aceea ne rugăm ţie, Doamne, dă-ne nouă mare mila milostivirei Tale.

Doamne Dumnezeul meu, ca

un bun și de oameni iubitor, multe mile ai făcut cu mine, carele nu așteptam să le văz. Și ce voiu răsplăti bunătăței tale, Doamne al meu? Doamne, mulțumesc numelui tău celui mult lăudat, mulțumesc milostivirei Tale, cei nepovestite, ce ai spre mine, mulțumesc îndelung răbdărei tale cei neasemănate. Și de acum înainte sprijinește-mă și-mi ajută și mă acopere stăpâne al tuturor, ca să nu mai greșesc înaintea Ta; că Tu cunoști alunecarea cea lesnicioasă a firei mele, tu știi nepriceperea mea, tu cunoști cele lucrate de mine, cele întru cunoștință și întru necunoștință, cele de voe și fără de

voe, cele din noapte și din zi, cele cu mintea și cu gândul. Deci, ca un bun și iubitor de oameni Dumnezeu, ștergele pre ele, prea Bunule Doamne, cu roua milei tale, și ne mântuește pre noi pentru sfânt numele Tău, cu judecățile care știi, pentru că tu ești lumina și adevărul și viața, și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

CAP. III.

Că se cuvine să primească cu bucurie canonul său, și ce este împlinirea canonului

După mărturisire, urmează

a treia parte a pocăinței, adică facerea canonului, ceea ce este săvârșire lucrătoare a caconului ce îi va da Duhovnicul, precum o hotărașțe Gavriil al Filadelfiei în cartea cea „Pentru Taine". Deci și tu, păcătosule, ai datorie să primești cu bucurie mare canonul ce îți va da Duhovnicul; ori post de va fi, ori metanii, ori milostenie, sau ori-ce alt. Și mai înainte de toate, să primești cu tot sufletul depărtarea de împărtășire întru atâțea ani ce'ți va orândui, pentru că cu această puțină certare, îmblânzești urgia cea mare, care are Dumnezeu asupra ta. Cu acest vremelnic canon, scapi de ca-

nonul cel vecinic al muncei.

Cel ce se pocăește, însuși se cuvine să ceară mai mult canon.

Poate că Duhovnicul vrea să-ți dea puțin canon, tu singur să cuvine să-l rogi ca să-ți dea mult, precum fac aceasta și alții mulți cari se pocăesc cu ferbințeală ca să îmblânzești cu canonul acesta vremelnic, pre Dumnezeeasca dreptate mai mult, și să te adeverezi mai bine că Dumnezeu ți-a iertat vecinica muncă ce ai avut să ei pentru păcat.

CAP. IV

Cum să se păzească păcătosul după mărturisire

A treia pădire: *mărturisirea cea deasă, cinci lucruri de folos pricinueşte.*

Să obicinueşti a te mărturisi des, adică, nu numai când faci păcat de moarte şi mare îndată să alergi la Duhovnic, ci, de este cu putinţă, şi când vei face vre-un păcat mic şi lesne de iertat.

Berzele au obiceiu, că nu se mai duc acolo unde li se strică cuiburile. Şi dracii fug de la acela care se mărturiseşte des, căci cu deasa mărturisire, se strică cuiburile şi mrejele lor. Iarăşi dracii au spus unui bărbat îmbunătăţit, că nu au nici o încăpere şi stăpânire la cei ce se mărturiseşte des. Afară de aceasta au mai spus, că atunci când omul se află nemărturisit au ei toate mădulările lui ca cum legate cu păcatul, şi nu poate să se mişte ca să facă lucrul cel bun; iar când se vor mărturisi, îndată se desleagă.

Şi oare pentru care altă pricină, Neeman Sirul, nu s'a scăldat numai odată în Iordan, ci de 7 ori ? Numai pentru ca să ne înveţe pre toţi; pre mici şi mari, pre patriarhi, pre mitropoliţi şi pre ceilalţi arhierei,

pre duhovnici şi pre preoţi, să ne mărturisim de 7 ori, adică des şi de multe ori (pentru că numărul cel de 7, la Dumnezeeasca Scriptură, în loc de multe se ia) şi să ne scăldăm în apele pocăinţei, al căreia chip avea Iordanul, pentru că într'acesta boteza Mergătorul Inainte, Botezul pocăinţei pre popor (Marcu 1, 4).

Al 3-lea folos al mărturisirei celei dese

Cel ce se mărturiseşte des, măcar şi vre-un păcat de moarte de va face vre-odată şi îndată îl va mărturisi, intră în Darul lui Dumnezeu şi ori câte lucruri bune va face, i se fac

lui mai mult vrednice de viaţa cea veşnică.

Iar cel ce nu se mărturiseşte des, dacă cum-va, să zicem, va fi făcut şi acesta acelaş păcat de moarte şi nu va fi alergat îndată să-l mărturisească la Duhovnic, în câtă vreme este nemărturisit, nu numai că se lipseşte de Darul lui Dumnezeu, ci şi câte lucruri bune va face dela sine-şi: postiri, privigherii, metanii şi altele de acest fel, nu i se fac lui vrednice de plată şi de viaţa veşnică, pentru că sunt lipsite de Darul lui Dumnezeu, care Dar, este începătura şi temelia tuturor lucrurilor celor către mântuire. (Vezi la Cap.

IX al „Invățăturei celei către Duhovnic".

A 6-a păzire: Rugăciunea

Zice sfinţitul Augustin, că omul se cuvine să facă aceia ce poate şi să ceară dela Dumnezeu aceea ce nu poate. Pentru aceasta şi noi, după ce ţi-am dat cele mai înainte zise 5 păziri, ca să nu mai cazi în păcat, şi pre cari păziri, poţi să le faci dela sine-ţi cu a ta putere, mai pre urmă îţi dăm şi a 6-a păzire care este Sfânta Rugăciune. Deci să nu încetezi de a te afierosi pe sine-ţi lui Dumnezeu şi de a'L ruga cu fierbinţeală, ca să întărească neputinţa ta şi să întemeeze voinţa ta într'această hotărâre ce ai făcut cu cel dintru înălţime Dar al său şi ajutor, nădăjduind tu că te va auzi, pentru mare mila Sa, precum Insuş s'a făgăduit: „De va striga către mine, auzi-l-voiu pre el, că milostiv sunt" (Eşire 22, 27). Nu ai putere dela sine-ţi? Nu ai întărire întru voinţa ta? Pricina este că nu ceri dela Dumnezeu. „Nu aveţi pentru că nu cereţi", zice dumnezeescul Iacov (4. 2). Te temi de primejdie? Te înfricoşezi de ispita păcatului? Privighează şi te roagă, ca să nu cazi într'însa. „Privighiaţi şi vă rugaţi ca să nu intraţi în ispita". (Mat. 26, 41). Şi pen-

tru mai multă lesnire, iată că îți însemnăm aicea această Rugăciune:

„Mult Milostive Doamne Isuse Hristoase Dumnezeul meu, „mulțumescu-Ți că pentru taina mărturisire cea de către „duhovnicescul meu părinte, „mai învrednicit pre mine păcătosul, să iau dela Tine ertare păcatelor mele. Urmând „lui David celui ce a zis: „Juratu-mam și am pus, ca să „păzesc judecățile dreptăței tale“, îți dau făgăduință. cu o „hotărâtoare voință a sufletului „meu, că aleg mai bine să iau „mii de morți, de cât să mai „fac de acum înainte vre-un „păcat de moarte și să amă-

„răsc cu el bunătatea Ta cea
„nemărginită. Dar de vreme ce
„voința mea este neputincioa-
„să singură de sine-și fără de
„ajutorul Tău, mă rog Ție cu
„fierbințeală, să mă împuter-
„nicești cu darul Tău și să mă
„întărești cu ajutorul Tău cel
„puternic, ca să rămân până
„în sfârșit neschimbat întru a-
„ceastă sfântă hotărâre. Iubi-
„torule de oameni Isuse al
„meu, împuternicești-mă să pe-
„trec întru pocăință, cea-l'altă
„vreme a vieței mele și să do-
„bândesc aicea, adică pre pă-
„mânt darul Tău, iar acolo în
„ceriu fericită slava Ta, pen-
„tru rugăciunile prea bine cu-
„vântatei Maicei Tale și ale

„tuturor sfinţilor tăi". Amin.

CUVÂNT PRE URMĂ

Fac sfârşit şi peceiluesc aceastǎ sfătuire a mea, cu aceste cuvinte:

Tatăl, cel ce a trimis pre Mergătorul înainte Ioan, ca să boteze, a propoveduit prin gura aceluia către păcătoşi, zicând: „Pocăiţi-vă" (Mat. 4. 17).

Duhul cel sfânt, când s'a pogorât în chip de limbi de foc, acelaş cuvânt a grăit, prin Apostolul Petru: „Pocăiţi-vă" (Fapte 2, 38).

Trei sunt cei ce mărturisesc şi mărturia acestora trei este adevărată, iar mai vârtos însu-şi Adevărul.

Deci, o păcătoşilor, cari sunteţi asemenea mie, pocăiţi-vă, pocăiţi-vă, pocăiţi-vă, că s'a apropiat Impărăţia Cerurilor.

Sfârşit şi lui Dumnezeu slavă.

INVĂŢĂTURĂ CUM SE FAC METANIILE

Când te închini lui Dumnezeu, să stai drept înaintea Sfintelor icoane şi cu toată luarea aminte să-ţi pironeşti mintea la Dumnezeu, şi aşa te rog cu toată umilinţa sufletului şi cu lacrămi.

Când începi a face metanii, să te pleci în genunche cu capul până la pământ, şi la fiecare metanie să zici această rugăciune :

Doamne Iisuse Hristoase Fiiul lui Dumnezeu *miluește-mă pre mine păcătosul.*

Și după ce vei face multe metanii 25 sau 50 sau 100 mai fă și pentru Maica Domnului alte metanii cât de multe, zicând această rugăciune la fiecare metanie:

Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu Fecioară Marie, *mântuește-mă pre mine păcătosul*

Tot aceste rugăciuni să zici și când faci închinăciuni plecându-te cu mâna până la pământ, rar și cu mintea aţintită la cuvintele rugăciunii ce zici din gură, că atunci primește Dumnezeu rugăciunea ta.

—FINE—